

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XVII. évfolyam, 85. szám

2014/4.

Ötlet kell

Mostanában több falugondnoki találkozóra is eljutottam, ahol kreatív emberekkel, példaértékű kezdeményezésekkel ismerkedhettem meg. Jó ezt megtapasztalni, hiszen olyan időket élünk, amikor mindenkinek saját magának kell lépnie, ha valamiféle értéket akar teremteni és szeretné megtalálni a jövőbe vezető utat.

Sokszor csak egy egyszerű ötlet kell hozzá. Egyre több településen vágnak bele az önkormányzatok saját gazdaság kialakításába. Értelmes elfoglaltságot kínálnak a közmunkásoknak azzal, hogy zöldséget-gyümölcsöt termelnek, amit aztán a helyi konyhán hasznosítanak. Máshol a község erdejéből termelik ki a téli tűzelőnek való fát, lecsökkentve, esetleg kiiktatva ezzel a drága földgázfogyasztást. De van példa arra is, hogy a közintézmények tetőszerkezetére napkollektorokat szerelnek és az így előállított energiát használják fűtésre. Büszkén sorolta egy faluvezető, hogy mi mindennel foglalkoznak „dolgozóik” (szándékosan kerüli a közmunkás kifejezést!), még mangalicát is nevelnek, és rózsafákat gondoznak az utcákon, tereken. Ha arrafelé veti a sors az embert, elismerően bólogat, ez igen, az ottaniak gondos gazda módjára építik-szépítik szűkebb környezetüket. És jönnek a hírek a helyi piacok létesítéséről is, ahol a helyben megtermelt javakat lehet értékesíteni. S lehetne még folytatni a példákat a helyi kulturális értékek arculatformáló erejével is.

Ám az is az igazsághoz tartozik, hogy ami valahol bevált, nem feltétlenül alkalmazható máshol. Figyelembe kell venni a helyi sajátosságokat. De az biztos: új formákat találva, új ötleteket megvalósítva a közmunkaprogramot is más dimenziókba lehet emelni. Érdemes megbecsülni azokat, akik akarnak dolgozni, mert az ő jelenlétük éppolyan fontos, mint akik a hivatalból irányítanak.

B. T.

Garay János: Az Árpádok Vezérhang

Sötét enyészet néma éjjelében

Temetve fekszik a hajdan kora;

A bajnok alszik a föld mély ölében,

Ki tudja, merre hamvad hült pora?

Sírfára, mert nem tudja senki hol van,

Nem hull a bánat könyje szent titokban.

(...)

Megjártam a hont, ősim temetőjét,

Andalgtam a hősök dicső porán;

Haliam a vésznek rejtélyes zenéjét,

Melyet süvöltött gyászos éjszakán;

Hoztam virágokat, mik a Regének

Tündér kezétől sírjokon nővének.

(...)

Mult és jövő közt hídul áll az ének,

Közötte a valónak és mesének. –

(...)

Az elnyugodt nap bíbor fellegében

Elvész a fény vakító aranya,

A félhomály bájít hint el a vidéken,

S szebben ragyog fel a táj alkonya:

Ekkép a multnak tisztos fátyolában

Saját varázsban szebb, saját világ van!

(...)

Csak törpe nép felejtethet ős nagyságot,

Csak elfajult kor hősi elődöket;

A lelkes eljár ősei sírlakához,

S gyűjt régi fénynél új szöveteket.

S ha a jelennek halványul sugára:

A régi fény ragyogjon fel honára!

Lökösháza, Vásárhelyi-Bréda kastély

Fotó: Borzák Tibor

Visszatérés Vértésacsára

„A vidékfejlesztéshez nem csak népességmegtartó képességre van szükség, hanem képességmegtartó népességre is.” (Kemény Bertalan)

Június utolsó napjaiban Vértésacsán zajlott le a falugondnoki egyesületek találkozója. Fáy Dániel, a 25 éves Falufejlesztési Társaság elnöke fogadta az egyesületek képviselőit. Mintegy 40 fő látogatott el Vértésacsára.

Kemény Bertalan alakjának felidézésével kezdődött meg a nap. Berci bácsi szelíd és következetes falufejlesztő volt, aki aktívan támogatta a lokális közösségek, emberi kapcsolatok építését. Az ő öröksége a mai falu- és tanyagondnoki hálózat, valamint az a törekvés, hogy fokozzuk a vidék népességmegtartó képességét, javítsunk az itt élők életminőségén. Mert az életképes vidékhez – ahogy ő is mondta – nemcsak „népességmegtartó képesség, hanem képességmegtartó népesség” is szükséges.

A Falufejlesztési Társaságtól Nagy Júlia Mi lesz az aprófalvakkal? címmel mondta el Mit gondol a Társaság a faluról? Mit gondol a fejlesztésről, fejlő-

désről? Lényege a képesség megtartó népesség, a helyi értelmiséggel való tudáscsere, hiteles megoldások keresése a falu számára. A helyi érték, termék, helyi tudás, tradíciók megtalálásával. A helyi és megújuló erőforrá-

sok, hősök helyben helyes értékelésével értelmezésével. A „vidékfejlesztés” nem a főtér burkolása és nem ház, hanem a néplélek épülése.

Horváth-Takács Bernadett, aki átvette a minisztériumban a falugondnoki

feladatok ügyeinek intézését, ismertette a falugondnoki pályázatokat és az elszámolás módját. A beszélgetés elkanyarodott a fizetések felé is, ahol fölvetődött, hogy a falugondnoki hálózat szakmai érdekképviselete mellett helyeződjék nagyobb hangsúly a falu- és tanyagondnokok munkavállalói érdekvédelmére is

Fáy Dániel kérdést tett föl az egyesületeknek, mire szeretnék használni a házat – természetesen a rendbehozatala után. Sokféle ötlet fölmerült: üdültetés, gyermekeknek szállás, iskoláknak följánlani erdei iskolának, falugondnokok találkozója, alapképzés egy hete, továbbképzések, a környékbeliek alap- és továbbképzése...

Sok év eltelt már azóta, hogy Vértésacsán jártunk. Azoknak, akik itt jártak képzésre, rossz volt látni a gázvezeték elvágott csapját, a hiányzó keringető szivattyúkat, a hiányzó berendezéseket, az eltört lámpákat, a leromlott, gazdátlanra vált épületeket. Nehéz lesz ebből a Falufejlesztési Társaságnak méltó, szép otthont varázsolni.

Új védjegy a Bácskai Becses

A Bácskai Becses Kelebia és Tompa összefogásával létrehozott helyi termékeket megkülönböztető védjegy. A Vidékfejlesztési Minisztérium által meghirdetett Tanyafejlesztési Program pályázati forrásából nyílt alkalom a tanyán élők és gazdálkodók háztáji termékeinek piacra vezetésére, a tanyán élők támogatására, a helyi gazdaság élénkítésére. A projekt eredményességéhez nagymértékben hozzájárultak a tanyagondnoki szolgálat munkatársai, akik a tanyán élőkkel ápoltt személyes jó kapcsolataikat működtetve segítettek tájékoztatni és bevonni a támogatott csoportot.

A magyar költségvetésből és az Európai Unió által finanszírozott településfejlesztési programokból méltatlanul mellőzött a védjegyhasználat, a települések önkormányzatai még nem látják világosan, hogy a védjegy jóval több, mint egy helyi termékeken szereplő logó. Miért lehet érdeke egy önkormányzatnak vállalni az ezzel járó feladatokat?

1. Helyi gazdaság élénkítése: Ma már nem ismeretlen fogalom számunkra a saját márkás termék. Számos multinacionális áruházláncban megtalálhatóak, amelyeket kedvezményekkel segíti, saját arculattal, saját reklámmal támogatja. Ugyanez a szerepe a helyi termékek tekintetében bevezetett védjegyeknek, ugyanis ez a védjegy a helyben megtermelt áruk megkülönböztető jelzése, saját márkája.

2. Helyi gazdálkodók versenyképességének növelése: Azáltal te-

hát, hogy a helyi termékek a nagykereskedők saját márkás termékeit támogató kedvezményeket (például kedvezményes árusítási lehetőség a helyi piacon), reklámot (tudatos marketing és fogyasztói tudatformálás) és arculatot kapnak, nagymértékben növekedhet a forgalmuk, fokozódhat a kereslet a helyi termékek iránt, így egyre több és több terméket tudnak értékesíteni.

3. Helyben maradó adók és jövedelmek, helyi pénzforgalom élénkülése: Miután a helyi vásárlók helyi termelőktől vásárolnak, így a pénz, a jövedelem és az adók helyben maradnak, a helyi gazdaságot és közösséget erősítik.

4. Helyi termékek piacra segítése: A kistermelők, őstermelők nagyon nehezen tudnak versenyre kelni a multinacionális áruházláncokkal, kiszolgáltattak a nagykereskedőknek is. Ezzel a programmal kifejezetten az ő értékesítésüket lehet támogatni.

Hogyan jön létre egy védjegy? Mi az, amit egy önkormányzatnak mindenképpen figyelembe kell vennie, ha egy jól működő, a céljait beteljesíteni képes védjegyet szeretne létrehozni? Íme néhány alapvetés:

– helyi érdekcsoportok széleskörű tájékoztatása és bevonása (őster-

melők, kistermelők, mezőgazdasági nagyvállalkozók, stb.)

– védjegyszabályzat kidolgozása (különös tekintettel a gazdák motiválására, a minél kisebb mértékű bürokrácia működtetésére, a folyamatok leegyszerűsítésére, miközben a minőségbiztosítás is fontos szerepet játszik).

– arculat kialakítása
– eljárásrendek kialakítása
– SZTNH bejelentés
– kapcsolódó területek szabályozása, és a programhoz illesztése (például helyi piacrendelet)
– marketingkampány megtervezése, lebonyolítása
– a fogyasztók megszólítása, valós értékesítési csatorna kialakítása

A következő, 2014-2020 pályázati ciklusban újra lesz lehetőség olyan vidékfejlesztési pályázatokon részt venni, amelyek célja a helyi gazdaság erősítése, az értékesítési lánc lerövidítése. Érdemes elgondolkodni az önkormányzatoknak azon, hogy a helyi védjegyet tudatosan – nemcsak agrárszemponként, hanem településmarketing szempontokat is figyelembe véve – használják fel közösségük gazdaságának élénkítésére, a helyiek életminőségének javítására.

Véh László, Tompa polgármestere
Maczkó József, Kelebia polgármestere

Véh László Tompa, Maczkó József Kelebia polgármestere

Kishegyesi kirándulás

Egyesületünk évek óta jó kapcsolatot ápol a Kishegyesi Női fórum tagjaival. Falu- és tanyagondnok kollégáink jól tudják, hogy minden év májusában meghívást kapunk Kishegyesre, ahol az egyesület tagjai mindig kitalálnak számunkra valami érdekes és hasznos programot. A májusi ítéletidő miatt azonban ez a találkozás június végére tolódott el.

Június utolsó szombatján útra kelünk Kishegyesre. Jelentkeztek olyanok, akik most jártak először a határainkon túl és voltak köztünk olyanok is, akik már ismerték az egyesület tagjait. Csapatunkat a tompai és a kelebiai falugondnoki autó vitte Kishegyesre, a tűzoltó laktanyába, ahol a Női Fórum Egyesület tagjai

reggelivel vártak. Kis pihenés, beszélgetés és a meglepetés-ajándékok átadása után felkerekedtünk, és körbejártuk a Kishegyeshez tartozó három települést: Kishegyest, Bácsfeketehegyet és Szeghegyet (Lovtyenac). Lovtyenacra megtekintettük az épülőfélben lévő pravoszláv templomot.

Látogatásunk idején nyílt meg a Vajdasági Kézimunka Kiállítás, melyet a Bácsfeketehegyi Általános Iskolában mutattak be. A többemeletes épület termeiben láthattuk a vajdasági és magyarországi kézművesanyagot. Több ezer darab kézműves remeket mutattak be. Az anyag gazdagságát, sokszínűségét, változatosságát láthattuk a falakon és a tárlókban. Színben, formában, motívumokban, kivitelezésben, geometrikus vagy organikus díszítésükben is egyediek voltak.

Látogatásunkat a Kátai-tanyán fejeztük be, ahol sűrű babbal és kedves szavakkal vártak bennünket. A kiadós ebéd után mindenkinek lehetősége nyílt körbejárni a tanyán. A Kátai család nagy figyelmet fordít arra, hogy minden évben újítsanak valamit a tanyán, így mi is minden évben ámulattal figyeljük, hogy az előző évben bemutatott elképzelés hogyan vált valósággá.

Köszönjük a sok-sok látnivalót és a barátságos fogadtatást!

Hírek

Ki lehet helyettes?

Meghirdetjük a falu- és tanyagondnokot helyettesítő emberek 40 órás továbbképzését. A falugondnoki szolgálat működése engedélyhez kötött, melyet a feladat ellátásához szükséges készségekkel, ismeretekkel rendelkező alapképzésen részt vett falu-, illetve tanyagondnoknak kell végeznie.

Ha szükség van a tanyagondnok helyettesítésére, az őt helyettesítő személynek is tisztában kell lennie a falugondnoki munka lényegével, elengedhetetlen a szakszerű helyettesítés. A falu- és tanyagondnokot szabadsága, betegsége idején helyettesítő szakemberek felkészítésének célja, hogy a tanyagondnoki munkát más szociális területen dolgozókkal is megismertessük, az alapszolgáltatásban dolgozók, valamint a falu- és tanyagondnokok helyettesítői számára kíván használható elmélet és gyakorlati ismereteket adni.

A jelentkezéseket folyamatosan várjuk egyesületünkönél telefonon, levélben, faxon és e-mailben (elérhetőségeinket megtalálják hírlevelünk utolsó oldalán). A jelentkezési lap letölthető a www.falugondnoksag.hu képzések menüpont alól.

Ásotthalmon üléseztünk

Véget ért a TÁMOP 143-as pályázatunk. Az utolsó konzorciumi ülést Ásotthalmon, a Bűbáj tanyán tartottuk. (A birtokot lapunk 11. oldalán mutatjuk be! – A szerk.) A résztvevőket Fackelmann István alpolgármester köszöntötte, majd Bede-Márta Edina mutatta be a település idegenforgalmi törekvéseit.

Ezután a TÁMOP pályázat eredményeit ismertette Csörsz né Zelenák Katalin. Az eredményes képzést kétszer húszan végezték el Cibakházán és Kelebián. Tanyasegítő-, informatika-, házi gyermekfelügyelő-, B kategóriás autóvezetői- és dajkaképzésen vehettek részt a hallgatók. Három helyen volt gyermekfelügyelet. Egyéb szolgáltatásokat is igénybe vehettek az édesanyák: jogi- és munkaerő-piaci tanácsadást, valamint mentorálást. A mentorok is beszámoltak munkájukról, Kelemen Tünde Cibakházáról és Kása Gabriella Ásotthalomról. Mindketten beszéltek a továbbfoglalkoztatás helyzetéről. A hallgatókat a képzés és foglalkoztatás teljes időszaka alatt szabadidős programok várták. Em-

lékezetes volt a dán utunk, melynek során mintát láttunk az európai legmagasabb női foglalkoztatottságra. Munkáltatói érzékenyítő képzésre is sor került Cibakházán, Kelebián és Ásotthalmon. Vendégeink voltak: a dán tiszteletbeli konzul, a dán-magyar egyesület vezetői, dán női politikusok.

A jövőre nézve levontuk a tanulságokat. Ha lesz lehetőségünk hasonló képzési és foglalkoztatási projekt megvalósítására, be tudjuk építeni az itt szerzett tapasztalatokat.

Matricák az autókra. Kérjük, hogy jelezzenek azok, akik falugondnoki matricát szeretnének az autójukra. Vagy akik már jelezték, erősítsék meg.

Falugondnokok négy keréken

A Bács-Kiskun Megyei Baleset-megelőzési Bizottság és a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete meghirdeti a Falugondnokok négy keréken elnevezésű közlekedéssmereti versenyt, amely 2014. augusztus 7-én 09.30- 16.00 óra közötti időben zajlik Baján, a Duna Wellness Hotelben (Baja, Szentháromság tér 6.) és Baja Város Önkormányzati Üdülőjében.

Célunk a KRESZ-t már jól ismerő, rendszeresen gépjárművel közlekedő számára egy magasabb szintű megmérettetés lehetőségének megteremtése, balesetmentes közlekedésük elősegítése. Továbbá olyan ismeretanyag átadása, mely a versenyzők hasznára lehet a helyes, és jogvédő közlekedési magatartás kialakításában.

A versenyre három fős csapatok nevezhetnek. A csapat mindhárom tagja B kategóriás elméleti KRESZ tesztlapot tölt ki, majd a csapatból egy fő személygépkocsival, egy fő segédmotoros-kerékpárral vizsgabiztos

jelenlétében a forgalomban közlekedik, egy fő kerékpárral közlekedve, ügyességi akadálypályán (szlalom, rázópad, tárgyáthelyezés, lengőkapun történő áthaladás, „fésű”, sarokfordító) bizonyítja rátermettségét. A csapat további egy tagja ittasságot szimuláló szemüvegben hajt végre versenyfeladatot. A versenyzőknek számot kell adni gépjármű-vezetéstechnikai tudásukról, valamint elsősegély-nyújtási ismeretekből is.

A részvétel feltétele az érvényes B kategóriájú vezetői engedély megléte, valamint a kerékpáros versenyzőnek a kerékpározni tudás. A vezetői engedélyt a verseny alatt a forgalomban közlekedő versenyzőnek magánál kell tartania, továbbá a versenyzőt a vezetés megkezdése előtt alkoholszondás vizsgálatnak vetjük alá.

A verseny díjazása: összesített elméleti, és gyakorlati eredmények alapján az 1-2-3. helyezett csapat minden tagja tárgyjutalomban részesül. Jelentkezési határidő: 2014. augusztus 1.

Találkozó az országhatár menti Lőkösházán

Figyeljünk a helyi értékekre!

Gazdag programmal várták a 2014. június 4-i falugondnoki találkozó helyszíné, Lőkösháza házigazdái a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete által szervezett rendezvényre érkező polgármestereket, alpolgármestereket, jegyzőket, intézményvezetőket, falu- és tanyagondnokokat. A jelenlévők nemcsak szakmai ismeretekkel gazdagodtak, hanem élményt nyújtó helyi látóvalókkal is.

Öt, falugondnokságot működtető megye, Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest meghívottai alkották a soron következő falugondnoki találkozó hallgatóságát. A fórum az ország délkeleti határán, Lőkösházán, a Petőfi Sándor Művelődési Központban zajlott. Mindjárt az elején megalapozta a hangulatot az Esthajnal Nótakör dalsokra. Ezt követően Szűcsné Gergely Györgyi polgármester bemutatta a települést. A középkorban már falu állt a környéken, melyet 1418-ban említenek először. A gyulai uradalomhoz tartozó helység neve a Lőrinc névből származik. Önálló községgé 1949-ben vált, előtte Elek külterülete volt. A magyar-román határ fontos vasúti átkelőhelyén minden szükséges intézmény megtalálható az óvodától kezdve a könyvtáron át a szociális alapszolgáltatásig – 2007 óta kistérségi szinten működnek.

A polgármester asszony beszélt a több mint 26 millió forint értékű energia mintaprogramról, melynek keretében biomasszakazán épült. A rendezvény szünetében meg is mutatta az érdeklődőknek a létesítményt, amivel az iskola, az önkormányzat és a művelődési ház fűtését oldják meg. Az „alapanyagot”, a gallyat, a szalmabálát közmunkások gyűjtik össze a hivatal 18 hektáros földjéről, sikerült teljesen mellőzni a gázt. Különböző gépeket vettek (brikettáló, gallydaráló) a tüzelőanyag előállításához és megoldották a tárolást is. Lőkösháza másik sikersztória a Start Munkaprogram, melyet 2013-ban indítottak. A megtermelt zöldségfélét a gyermekétkeztetés-

ben hasznosítják, friss alapanyagokból főznek, de fagyaszításra is marad a javakból. Folytatásként tervbe vették a gyógynövénytermesztést. Foglalkoznak betonoszlopok és betonlapok gyártásával, ehhez megfelelő gépek állnak rendelkezésükre. A munkaprogram keretében végzik az intézmények festését, karbantartását. Az első évben 79 fővel kezdték a foglalkoztatást, most 109-en vannak.

Lőkösháza tanyagondnoka, Szirb György tartalmaz videóval illusztrálta mondandóját. A településen 2007. január 1-jén indították a szolgálatot, ő 2012 decembere óta látja el feladatait a helyi Gondozóházhoz tartozóan. Autójával gyerekeket, felnőtteket szállít oktatási vagy egészségügyi intézményekbe, délben pedig meleg ételt visz a külterületeken élőknek. Szorosan együttműködik például a család- és gyermekvédelmi vagy a védőnői szolgálattal. A tanyagondnok kiemelte, hogy szeret elbeszélgetni az idős emberekkel, akik nem csak türelmesen meghallgatják az általa közölt híreket, hanem néha ők maguk is kiöntik a szívüket neki. Sok minden más mellett ez is jelzi,

hogy nagy szükség van a tanyagondnoki munkára.

A folytatásban Kora-Varga Mónika, a helyi Gondozóház igazgatója beszámolt a 13 alapellátást nyújtó intézmény hétköznapjairól. Kiemelt feladatuk a nappali és a közösségi ellátás, melynek része például a házi segítségnyújtás (újában jelzőrendszerrel ellátva), a támogató, illetve a családsegítő szolgálat és természetesen a tanyagondnoki munka. Mindezek mellett nem maradnak el a színes programok sem, köztük kiállítások, szórakoztató műsorok. (Utóbbi területen jeleskedik az idős emberekből álló nótakörük, akiket ez a hallgatóság is megtapsolhatott.) Kora-Varga Mónika a tanyagondnoksággal kapcsolatban megjegyezte, hogy az egyéni kívánalmak mellett a közösségi igények teljesítése sem marad el. Jelenleg 68 személyt látnak el naponta. A legutóbbi Tanyafejlesztési Program pályázatán elnyert összeget autójavításra, mosógép, fűnyíró és kézi szerszámok beszerzésére fordították.

Példaértékű régiós összefogásról tartott előadást Szilágyiné Tóth Erzsébet, a Gyulai Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézménye igazgatója, szociálpolitikus. Számvetésében elhangzott, hogy a hozzájuk tartozó egységekben 326 közalkalmazott dolgozik, legtöbben tiszteletdíjasok, legkevesebben pedig önkéntesek. Feladataik közé tartoznak a szociális alapszolgáltatások, a szociális szakosított ellátások és a gyermekjóléti alapellátások. Mindezt a kistérség településein, Gyulán, Lőkösházán, Két-

Szűcsné Gergely Györgyi
polgármester

Szirb György tanyagondnok

egyházán és Eleken végzik. Mint megannyi hasonló szerveződésnek, nekik is fontos szerepet játszanak mindennapi munkájuk gördülékennyé tételében a különféle pályázatok. A Tanyafejlesztési Program 2012-es pályázatán 4,6 millió forinthez jutottak hozzá, ebből a pénzből tudták elkészíteni a digitális tanyatérképet és az egyéb fejlesztéseket. A következő esztendőben szerényebb összeget, 1,6 milliót nyertek, amit az autók felújítására fordítottak. A szociálpolitikus a tanyagondnokok áldozatos munkájáról is megemlékezett. Egy pár évvel ezelőtti téli kép tanúsága szerint senki nem maradt elzártan a külvilágtól, és ezt a külterületeken missziót végző lelkiismeretes embereknek köszönhetjük az ott élők.

Helyi termék értékesítése – ezzel a címmel osztotta meg gondolatait, tapasztalatait és ismereteit Kőváriné dr. Bartha Ágnes vidékfejlesztési szaktanácsadó. Az ő nevéhez fűződik a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete gondozásában nemrég megjelent kiadvány is, melyben ugyancsak sorra veszi azokat az érveket, melyek a helyi termékek fogyasztása mellett szólnak. A lőkösházi fórumon megtartott prezentációjában is aláhúzta, hogy az lenne az ideális, ha a helyben létrehozott terméket helyben fogyasztanánk, s így is gazdagítsuk a helyi társadalmat. Persze nem csak élelmiszere kell gondolni, hanem kézművesmunkákra is. Mindent megelőzően a siker érdekében szemléletváltásra van szükség. Nagyon fontosak a célok elérésében az értékesítési lehetőségek. Leggyakrabban háztól való árusítással találkozunk, de egyre több településen épül termelői piac, ahol a kistermelő kínálhatja portékáit. Népszerű forma a turisztikai vendégasztal, ami szorosan kapcsolódik a falusi idegenforgalomhoz. Nélkülözhetetlenek a rendezvények, a konferenciák is. Az előadó megjegyezte, hogy mindezekon túl a helyi termékek népszerűsítésében leghatékonyabb eszköz a szájról szájra terjedő hír.

Kőváriné dr. Bartha Ágnes kitért az értékesítési lehetőségek új keletű, internetes szokásaira is. Immáron lehet vásárolni webáruházakban, célirányú honlapokon – ezek közül néhányat ajánlott is a közönség figyelmébe. Szóba kerültek a fogyasztónak biztonságot nyújtó védjegyek, kitűzők, például az Élő Tisza Tájtermék, a Homokhátság vagy a Koronás Tojás. Végezetül a falu- és tanyagondnokok témában lehetséges szerepe, feladatai közül megtudhattuk, hogy érdemes a bevásárláskor szem előtt tartani a helyi termékeket

és figyelni a védjegyeket. A külterületeket járók mintegy észrevétlenül szoros napi kapcsolatot tartanak a potenciális vásárlók és a termelők között. Munkájuk gyümölcse végezetül közösség- és hálózatépítésben mutatkozik meg.

A fórum résztvevői nem csak elméletben, hanem gyakorlatban is szemtanúi lehettek a helyi termékeknek. Rögtönzött kiállításon sorakoztak a lőkösházi büszkeségek, hímezett terítők, kiadványok mellett élelmiszerek, azok közül is Viszokai János pékmester messze földön híres kenyere. Corvus-Kora Róbert pedig hatalmas méretű panorámafest-

Előadók. Középen: Szilágyiné Tóth Erzsébet és Kora-Varga Mónika

ményeket készít, történelmi témájú alkotásait majdan egy körteremben szeretné bemutatni, ezzel is a településre csalogathatná az érdeklődőket. A Vásárhelyi-Bréda kastélyban pedig már megjelentek a turisták, akikkel együtt a falugondnoki találkozó csoportja is megcsodálhatta a klasszicista stílusban épült, az olaszországi vicenzai Villa la Rotonda után-érzését keltő épületegyüttest, melyet a házigazda, Megyeri Anikó mutatott be. Ide napnyugta után is érdemes visszatérni és megnézni az Európában egyedülálló, kültéri 3D-s épületvetítést. A kastélyban időszakos kiállításokat is rendeznek, legutóbb porcelánbabák kápráztatták el a látogatót, a pincében pedig Békés megye hungarikumai sorakoztak fel. Mindezeket látva egyértelművé vált: fel kell fedezni és másoknak is meg kell mutatni a helyi értékeket. Egy településnek sorsdöntő kapaszkodót jelenthetnek!

Borzák Tibor

Csoportkép a Vásárhelyi-Bréda-kastély bejáratánál

Csengődön tartalmas előadások sorjáztak

Ki gondozza az időseket?

Falugondnokságot működtető Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megyei települések meghívottai találkoztak 2014. június 18-án Csengődön, a Dankó Pista Művelődési Házban. A vendégeket ezúttal is tartalmas program várta, melyet a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete szervezett.

Hat év után újra falugondnoki találkozó helyszíné volt a Bács-Kiskun megye belsejében megbúvó hangulatos község, Csengőd. Jó érzéssel sétál az ember a település központjában: mindenfelé gondozott parkok, takaros házak, felújított középületek. A rendezvénynek helyet adó művelődési központban – ami uniós pénzből lett „újrátöltve” – pedig a polgármesterek, jegyzők, intézményvezetők, falu- és tanyagondnokok alkotta közönség szívét melengette a tanyai óvodások vidám köszöntője, valamint a csengődi származású Vesztergám Miklós tárogatóművész játéka.

Dr. Jamrik Kiss Edit, a Família Szociális Központ igazgatója a találkozó házigazdájaként elsőként Baltás István polgármestert kérte fel, hogy szóljon az egybegyűltekhez. „Itt vagyunk a világ közepén” – jelentette ki a település első embere, megjegyezvén, ezt minden előljárónak így kell éreznie, ha nem is közli a nyilvánossággal. Noha a térség betelepülésének komoly történelmi előzményei vannak, Csengődöt oklevélben először 1408-ban említik lakott helyként. Sokáig azonban inkább a pusztai lét jellemezte a vidéket, jelentősebb fejlődésnek az 1882-es Budapest-Szabadka-Belgrád vasútvonal megnyitásával indult a

térség. Az uradalmak felosztása után szerveződött a falu, az első parcellázások 1890 körül zajlottak le. Mintegy nyolcvan, máshonnan érkező család települt ide. Kezdetből fogva több vallási felekezet volt jelen, ma is megférnek egymás mellett a katolikusok, a reformátusok, az evangélikusok és a baptisták. Az 1912-ben önállóvá vált Csengőd lakossága ma 2300 fő, melynek 20 százaléka külterületen él. Kezdetben állattartásból, majd szőlő- és gyümölcsstermesztésből éltek meg

– ami sosem volt könnyű a „sikítós” homokon. Mégis tudtak boldogulni, annak dacára is, hogy a téveszesítés elkerülte őket. A rendszerváltás után szinte minden megváltozott, komoly válságba kerültek a gazdálkodók, de valahogy talpon kellett maradniuk. Húsz éve 1200 hektár szőlőültetvény volt a határban, ma a fele sincs meg. Ez is jelzi, hogy újabb megélhetési lehetőségek után kell nézni. Ahogyan a polgármester mondta: „Rendben van a falu, életben vagyunk. Létezik jövőkép, tudunk miből meríteni, de más utakat is kell keresni.” Csengődön minden szükséges szolgáltatás megtalálható az óvodától az általános iskolán és a művelődési házon át a szociális központig. Fejlesztésekre a 14 millió forint iparüzési adóból, illetve a pályázati úton megszerzett pénzből tudnak fordítani.

Csörsz Zelenák Katalin, a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete ügyvivője visszaemlékezett a 2008-as csengődi találkozóra, amikor mézeskalácsszívet kaptak emlékebe a résztvevők, most pedig szív alakú vágódeszkát cipóval csomagolva. Az asztalosmunkát maga a település tanyagondnoka, Suba László készítette, aki hét éve végzi a szolgálatot és tagja az egyesület elnökségének is. Amikor munkájáról kezdett beszélni, meglepetten csak annyit mondott: „húúú” – s ebből lehetett tudni, hogy képtelenség mindazt a sok élményt megosztani a hallgatósággal, amit az évek során átélt. Azt azonban már tudja, miért vállalta ezt a hivatást. Sokszor osztódnia kellene, de bárhogy is van, nem tud egy időben több helyen lenni. De ez is bizonyítja, hogy a falugondnokság több embert kívánó munka. Nehéz meghúzni a határokat, néha majdhogynem taxisként autózik, és néhányan elvárják, hogy csak velük törődjön, legyen mellettük egész nap. Mindig minden szituációban helyt kell állnia. Mindezeket a másik tanyagondnok, Franczia István is megerősítette

Baltás István polgármester

Dr. Jamrik Kiss Edit a két tanyagondnokkal, Suba Lászlóval és Franczia Istvánnal

rövid bemutatkozásában. Megtudtuk tőle, hogy 1991 óta dolgozik a Família Szociális Központnál – ahová a tanyagondnoki szolgálat is tartozik –, segítőként hasonló munkát végzett, mint most tanyagondnokként. Feladatai közül nem mindegyik „napfényes”, előfordul, hogy egy nap többször kell ugyanarra a tanyára kimennie, de estére elszáll az összes gond és csak a jó dolgok raktározódnak el az emlékezetében.

A fórumon nagyon fontos téma került napirendre. Dr. Szabó Lajos professzor, az ELTE Társadalomtudományi Kar Szociális Munka tanszékének címzetes egyetemi tanára A funkcionális akadályozottság szerepe az idősellátásban címmel tartott előadást. Elsőként sorra vette a társadalmi folyamatokat befolyásoló jelentősebb demográfiai változásokat. Sajnos, az öregedési indexre vonatkozóan európai viszonylatban Magyarország a legrosszabbak között van, egyre több szolgáltatást kell kínálni, csak hogy ehhez nincsenek meg a kívánatos intézmények és hiányzik a megfelelő szakembergárda is. A legdrámaibb adatokat az 1990-től 2011-ig vizsgált korszakokban megállapított arányok mutatják, 16-22 százalékkal nőtt az idős korosztály száma.

Hogyan értelmezzük az egyén korát? – ezt a kérdést boncolgatva megtudtuk, hogy a kronológiai kor nem biztos, hogy megegyezik a biológiai korról. A referátum gerincét alkotó funkcionális kor pedig a mindennapi életvitelben megjelenő nehézségekkel való hatékony megbirkózást jelenti. Az öregedésnek három típusa létezik: szokványos, patológiai és sikeres (optimális). Nagyon fontos szempont a fizikai állapot milyensége is. Ezek közé tartozik például a tápláltság, az érzékszervi működés, a krónikus fájdalom, a fogászati állapot, a lassulás, melyekről dr. Szabó Lajos részletesen is beszélt referátumában. Végezetül kiderült, hogy a gondozás kulcsa az önálló életvitel, az önálló képesség, a környezeti nehézségek és kockázatok tételeiben rejlik.

Jeneiné dr. Rubovszky Csilla, a budapesti belváros alpolgármestere, idősügyi miniszteri biztos, a Segítő Kezek mintaprogram kidolgozója főként a témában szerzett tapasztalatairól számolt be a falugondnoki találkozón.

Mint mondta, a legösszetettebb feladatok egyike az általa preferált szakterület. A gyakorlati számvetés alapján már lehet sejteni, hogy az idősgondozás a közeljövőben óriási teher lesz az ellátórendszer számára. A mostani

Az előadó ismertette a Segítő Kezek mintaprogram legfontosabb mozzanatait. A fővároson kívül 14 megye vett részt a projektben, melynek egyik vívmánya, hogy 32 település 375 közfoglalkoztatotti státuszt kapott.

Kóváriné dr. Bartha Ágnes vidékfejlesztési szaktanácsadó

Dr. Szabó Lajos professzor

négyszázezerrel szemben hétszázezer időssel kell számolni 2020-ra. Amíg a rendszerváltáskor 21 ezer szakember látta el hivatását, addig mostanra 7500-ra csökkent a számuk. A rászorulóknak növekedési tendenciáját elemezve biztosan nem lesznek elegendően az idősek ellátására, úgyhogy ez ügyben halaszthatatlan lépésekre van szükség. Elhangzott az is, hogy legkevésbé a magányt dolgozzák fel az egyedül maradt öregek. A tanyagondnoknak sokszor nyolc-tíz kilométert is mennie kell, hogy érdeklődhessen a gondozótól egészségi- vagy lelkiállapota felől.

(Csengődön öten állhattak így munkába.) Nagy lépés előre az is, hogy felmérték az idősek igényeit, amire legutóbb 1966-ban (!) kerítettek alkalmat. Ebből egyebek mellett az is kiderül, hogy a megkérdezettek 68 százaléka a magánnyal kapcsolatban kérne segítséget, volt, aki azt mondta, ha az orvosnál várakoznia kell, legyen mellette a szociális gondozó is, mert nem szeret egyedül üldögélni. De még a közös séta, a közös főzés gondolata is felvetődött! Bizony, bőven van még tenivaló. Nemsokára indul a mobiltelefon, a számítógép használatát megcélzó infokommunikációs program, amibe tíztizenkét települést tudnak bevonni – a döntés a polgármesterek kezében van, hogy szeretnének-e részt venni benne.

Végezetül Kóváriné dr. Bartha Ágnes vidékfejlesztési szaktanácsadó tartott ismertetőt a helyi termék értékesítésének jelentőségéről és lehetőségeiről. (Az előadás tartalmát a lőkősházi falugondnoki találkozóról szóló cikkünkben már ismertettük a 6-7. oldalon! – A szerk.) A programot a Tóth Attila által vezetett Dankó Pista Férfikar műsora zárta, és mindenki meghatódva hallgatta Lehr Ádámné Magdi néni szívbemarkoló énekét. Egyik nótájának sorait nehéz feledni: „Tanyán az élet milyen egyszerű, / És mégis milyen gyönyörű!”

Alkalmazható-e a falugondnoki szolgálat?

Magyar modell Szerbiában

Szerbiában 1991-ben 158 ezer háztartás tartozott az egyedülálló háztartások közé, a 2011-es népszámlás adatai szerint pedig 278 ezer, azaz 1991-ben a háztartások 6,5 százaléka, míg 2011-ben ez a százalékot tett ki. Tudjuk, hogy az egyedül élő idős háztartások száma az egyik népszámlálástól a másikig terjedő időszakban dramatikus méretekben növekszik. Az idős embereknek majdnem fele vidéki, illetve falusi környezetben élnek.

Nagy kihívást jelent, amikor ezek az emberek a kiszolgáltatottság állapotába kerülnek, és nincsen a közelükben fiatalabb, aki segítséget nyújtana nekik. Hogyan és milyen mértékben reagál az állam és a társadalom egésze ezekben a helyzetekben? Nincsenek releváns mutatóink erre vonatkozóan, de a rendelkezésünkre álló adatokból leszögezhető, hogy az államnak nincsen megfelelő válasza ezekre a kérdésekre és a növekvő demográfiai válsággal kapcsolatos kihívásokra. Megállapították, hogy a súlyos egészségügyi problémákkal küzdő egyedül élő idősök többsége falun él, nem pedig a városokban, és arra kezdtettek, hogy a közösségben megtalálható szolgáltatók számukra kevésbé hozzáférhetőek.

A helyi közösségekben kifejlesztett szolgáltatások közül éppen az idősök házi betegápolása a legfejlettebb. A Helyi közösségek illetőségébe tartozó szociális védelmi szolgáltatások feltérképezése című tanulmány adatai alapján 2012-ben 122 helyi közösségben volt megtalálható a házi betegápolás szolgálat és 14.635 65 évnél idősebb személy vette igénybe (az idős populáció 1,3 százaléka), többségük a városi környezetben. A civil társadalom szervezeteinek kutatásai alapján minden ötödik 65 évnél idősebb személynek (20 százalék) szüksége van valamilyen támogatási formára az önálló élethez és a házban/lakásban és a helyi közösségben való működéshez.

A falusi környezetben élők többségénél nagyobb a jelentősége a saját házában történő segítségnyújtásnak, hiszen nekik a szűkebb környezetükben nincs kire támaszkodniuk, nincsen központi fűtés, gyakran a faluban nincsen bolt, és posta sem, az egészségházak távol vannak, a gyógyszertárak, bankok még távolabb, tehát ők nem tudnak könnyen bevásárolni, a kommunális szolgáltatásokat fizetni, a nyugdíjukat felvenni, orvoshoz elmenni.

Egyes közösségekben, mint például Kragujevácon és Trstenikben a Vöröskereszt szervezetei időnként megszervezik, hogy önkénteseik ellátogassanak a falusi környezetekbe, ahol egyszeri segítséget nyújtanak az idősöknek (vérnyomást mérnek, orvosságot hoznak, beszerzik a szükséges élelmiszert, málnát szednek, lenyírják a füvet az udvaron, stb), de ez nem elegendő. Emiatt a legidősebbek gyakran a kiszolgáltatottság állapotába kerülnek, különösen azok, akiknek nincsen pénzük, és mint mondják, sorsukra hagyva halnak meg.

Vajdaságban, egy bácskai községben Kishegyesen a házi kisegítés szolgálatát 2008-ban alakították meg és két falusi közösséget, Lovcenacot (Szeghegy) és Feketicset

(Bácsfeketehegy) is lefedték vele. A kezdetekben projekttevékenységként indult a szabadkai Caritasszal együttműködve, melynek gazdag tapasztalata van a házi betegápolás és kisegítés szolgálatában fejlesztésében. A szolgálat működtetésének két éve alatt azonban rájöttek, hogy az egészségügyi nővér és a geronto háziasszony nem elég támasz a falusi környezetben élő idős emberek számára. Nekik szükségük volt a házon belüli és ház körüli javításokra, az udvarban és kertben végzett munkára, hó eltakarításra, a tüzelő bekészítésére, az egészségügyi intézményekhez való szállításra, stb. Ezért a magyarországi jó gyakorlat alapján a kishegyesi házi betegápolás szolgálat a falugondnoki szolgálattal bővült.

Mit csinál egy falu- vagy tanyagondnok, ahogyan Magyarországon nevezik? Ő nem csak az időseknek segít, hanem elszállítja a gyerekeket az iskolába, különösen a téli napokban, a helyi sportklub tagjait mérkőzésekre, a művelődési egyesület tagjait pedig fellépésekre, minden bajbajutotton segít, és mindig kéznél van, ha szükség van rá. Minden falugondnoknak van egy járműve, mellyel szállítja a gyerekeket, időseket, a tanyákra kihordja az ebédet. Gyakorlatilag a falu/tanyagondnok feladata a távoli településeken, tanyákon élők életminőségének javítása. A szolgálat a falu/tanya lakossága részére teljesen ingyenes.

Ezt a szolgáltatást Magyarországon 2000 óta fejlesztik a szociális védelem rendszerén belül. Jelenleg a 3.200 magyarországi településen 1.300 falugondnok tevékenykedik. Az állami költségvetésből az önkormányzat 2 és fél millió forintot kap egy falugondnoki szolgálatra (körülbelül 8.300 eurót).

Sok tanyán a közelmúltig nem volt áram, az önkormányzatok ezt most megoldották napkollektorok felszerelésével. A lakosok öröme határtalan (személyesen látogattam el egy 71 éves idős asszonyhoz a tanyák egyikére, aki elmondta, hogy két éve, amióta bevezették hozzá az áramot, rádiót is hallgat, és a budapesti mellett a belgrádit is, mert „ott jó a zene”. Ezeket a területeket fejlesztik az infrastruktúrát is, hiszen a járműnek valamennyi tanyához el kell jutnia.

Mit kapott ezzel Magyarország? A falusi környezetben élők életminőségének javítása mellett megállították a tanyák pusztulását, a falvak elnéptelenedését és a fiatalok távozását a nagyobb városközpontok felé. Sőt, most azzal dicsekednek, hogy fiatal családok a városi környezetből a tanyákra költöznek, ott letelepednek, vállalkozásba kezdenek, és nyugodtabban élnek.

Megismerte a magyar falvakban alkalmazott szolgáltatás jó oldalát – a Nők Kishegyesi Fóruma kezdeményezte – bizonyos módosításokkal – e szolgálat bevezetését a kishegyesi házi betegápolás szolgálatának keretében. Ez 2010-ben történt. A falugondnokok annak a településnek a lakosai, ahol a tevékenységüket folytatják, hárman vannak, mind a három településen (Kishegyesen, Lovtyenácon és Feketicen) egy-egy. Ezek az emberek élvezik a lakosok bizalmát, van tekintélyük a helyiek előtt, különböző mes-

terséget ismernek, bár van munkaidejük, gyakorlatilag 24 órán keresztül és az év 365 napján elérhetőek. Javításokat végeznek a házon, bemeszelik, vágják a fűvet az udvarban, felszántják, bevetik a kertet, előkészítik és összevágják a tűzifát, lebonyolítják a nagyobb bevásárlást, illetve nehezebb fizikai munkákat is végeznek. Több mint 120 idős ember konkrét segítséget kap és felhasználója a falugondnoki szolgálatnak. A felhasználók óránkénti munkáért 100 dináros hozzájárulást fizetnek. Az idősek sokkal nagyobb biztonságban és kényelemben tudhatják magukat, még akkor is, ha éjjel elesnek, ha elveszítik a ház kulcsait, csak hívják a falugondnokot, aki fél órán belül ott terem és segít megoldani a problémát.

Kishegyesen a szolgálat fejlesztésekor multiszektorális megközelítést alkalmaztak, mellyel teljes mértékben a háztartások személyes szükségleteinek tesznek eleget, hiszen egyéneként segítik: egészségügyi szolgáltatás (egészségügyi nővér), szociális szolgáltatás (geronto házi-asszonyok – házi kisegítők), karbantartás, javítás és nehezebb fizikai munka (falugondnok) és művelődési szolgáltatások (önkéntes alapon – együttműködés a könyvtárral, a művelődési egyesülettel, melyek hozzájárulnak az aktív öregedéshez).

Ez nyerő kombinációként mutatkozott meg. A falugondnok alkalmazásának és az egész házi betegápolás szolgálatának előnyeit felismerte Kishegyes önkormányzata is, amely 2012-ben a község plakettjével tüntette ki a szolgálatot. Bár ez a település a nem eléggé fejlett önkormányzatok közé tartozik, a házi betegápolás szolgálat és a falugondnoki szolgálat részére a 2014-es költségvetésben sikerült eszközöket biztosítani.

Vajon ez a szolgáltatási modell átvihető Bácska/Kishegyes területéről Szerbia más területeire is? Lehet, hogy nem teljes mértékben, de vannak elemei, melyek alkalmazhatók más falusi környezetekben – különösen a hegyvidéken Nyugat-, Dél-, illetve Délkelet-Szerbiában és Sumadija területén.

Tekintettel az önkormányzati szerveződési rendszerre, valamint arra a tényre, hogy a helyi közösségek, különösen a falusi helyi közösségek szinte minden községben működnek, talán a helyi közösségek elnökei lehetnének ezek a bizalmi emberek, akik betölthetik a falugondnok szerepét is. A gazdaságban végzett munkájuk, illetve a helyi közösségért végzett feladatok mellett szükség szerint támaszt is nyújthatnak az idős, de különösen a magányos idős háztartásoknak (hogy bekészítse a tüzelőt, szükség szerint kisebb javításokat végez, elviszi az orvoshoz, különösen ha más településre kell utazniuk, kifizeti a számlákat). Ezzel jelentősen könnyítenék az idősek életén, megelőzendő a tehetetlenség és kilátástalanság érzése és a reménytelenségben bekövetkező halál. A szolgálattal elkerülhető az idős ember intézménybe zárása, így humánusabb, méltóságtelesebb életet élhetnek saját házukban, otthonukban, környezetükben.

A Nők Kishegyesi Fórumának képviselői készek minden érdeklődőnek bemutatni ezt a szolgálatot. Szívesen elmondják tapasztalataikat, segítve ezzel, hogy a szolgálat más községekben is kifejlődjön.

Nadezsda Szatarity

<http://www.inkluzija.gov.rs/blog/?p=3424>

Bűbáj birtok

Ásotthalom egy olyan hely, melyet érdemes gyakran felkeresni és ilyenkor érdemes itt megszállni. Július közepén nyitjuk meg kapuit a Bűbáj birtoknak, amely erdővel körülvett tisztáson található, gyönyörű természeti környezetben.

Ez egy mesés hely, a béke szigete a zöld kellős közepén, ahol az ember madárcsicsergésre ébredhet és zavartalanul pihenhet. Két apartmannel, nyolc szobával, 3 fürdőszobával, szaunával várjuk a kikapcsolódni vágyókat.

Ásotthalom az egyik legnagyobb erdőterülettel rendelkező település, nálunk található a csodarét, mely különleges növényvilágban gazdag. Túrázási lehetőséget is tudunk kínálni, rengeteg különleges állat és növényfaj megismerésével. Mi, a természethez közel, mesés helyen tudunk szállást biztosítani az érdeklődők számára. Ideális választás, legyen szó baráti társaságok hosszú hétvégéjéről vagy akár családi nyaralásról. A természethez való közelség a belső térben is megjelenik, a bútorokon antik, rusztikus stílusjegyek figyelhetőek meg. Programjaink: lovas kocsikázás, hatalmas erdei séták, túrák, vadon élő állatok megismerése közelről, baráti sütögetések, masszázs, gasztrótúra stb. csak néhány az elképzelések sorából.

Bede-Márta Edina
ügyvezető igazgató

Hungarikumok

Lovasíjász- módszer

A Kassai-féle lovasíjász módszer kidolgozásában és megvalósításában Kassai Lajos lovasíjász világbajnok mester nevéhez kötődik. A módszer kialakítása könyvtári, múzeumi kutatáson és sok személyes próbálkozáson alapul. A nyolcvanas évek közepétől íjkészítőként tevékenykedett, és eredményes terepíjászként versenyzett. Modern anyagok és technológiák felhasználásával újjáélesztette a honfoglalás kori magyar íjat, és elsőként a világon elkezdte a sorozatgyártását. Kidolgozta a lovasíjászat versenyszabályrendszerét, majd a kilencvenes évek elejétől a lovasíjászatot kezdte el terjeszteni Magyarországon, majd Európában, az USA-ban és Kanadában.

Az egyéni próbálkozásoktól hamar eljutottak a közösségformálás szükségességéig. A központ az úgynevezett Kassai-völgyben található, Kapos-

mérő (Somogy megye) külterületén. A Kassai Lovasíjász Iskola célja egy évszázadokra elfeledett magyar harcművészet szellemiségének újjáélesztése. A képzés során a lovasíjásznak el kell érnie azt a szintet, melyet őseink magukénak tudhattak. Vágtató ló hátáról a ló sebességétől függetlenül gyors és pontos lövéseket kell tudni leadni előre, oldalra és hátrafelé 180 fokos szöveget bezárva.

A Kassai-féle módszer ma már nemzetközi elterjedtségű, Kassai Lajos 16 országban személyesen is tanítja a magyar lovasíjászatot. A metódus egységes, sokoldalú, holisztikus rendszer, amely a természet és az ember, a külső és a belső világunk legteljesebb harmóniájára épül. A lovasíjászat nem egyszerűen csak egy a harci művészetek közül, hanem életmód, és sokkal több mint egyszerűen sport vagy hagyományörzés: a jobb, nemesebb emberré válás hatékony eszköze.

A lovasíjászat a magyar kultúra szerves tartozéka, amely virágkorában a magyarságtudat részét

képezte. Méltó arra, hogy nemzeti örökségként tekintünk rá. A Kassai-módszer egyszerre közösségépítő gyakorlat, kulturális örökségelem, igazi hungarikum és a világörökségnek is fontos, megőrzendő része.

Családi nap Bócsán

Egyesületünk Családi napot szervez **2014. augusztus 2-án, szombaton** a Bács-Kiskun megyei Bócsán, az iskola mögötti parkerdőben, melyre mindenkit szeretettel várunk. (A parkerdő megközelíthető Bócsán, a Flóra vendéglő melletti bekötőúton balra tartva.) Érkezés reggel 9 órától folyamatosan. A program házigazdája Bócsa önkormányzata; főszervezők idén is a bócsai tanyagondnokok.

A programban szerepel: polgármesteri köszöntő; szabadtéri főzés (8 bográcsban fő az étel: amihez várjuk a csemői, szatymazi, tarhosi, öttömösi, zsanai mesterszakácsok mellett más jelentkezőket is); óriáspalacsinta-sütés, lángos; vidám családi vetélkedő; pihenés, zenekar, borkóstolás; és meglepetések.

Vendégként várjuk a Kishegyesi Női Fórum Egyesület tagjait, a most képzésben lévő falu- és tanyagondnokokat családjukkal. Hozza magával mindenki a párját, gyermekét, barátját, barátnőjét, szüleit, s akit gondol!

Az ebéd árát az egyesületi kasszából biztosítjuk. **Mindenki hozzon magával tányért, poharat, evőeszközt és innivalót (sört, bort, üdítőt) is saját részére.** Süteményeket vagy pogácsát mindenkitől várunk egy-egy tányérral a közösbe, így körbe tudunk kínálni mindenkit.

A családi vetélkedő díjazására családonként meglepetést várunk. (Ez bármi lehet a befőttől a söprűig, a kiskanáltól a fakanálig, a gumibékától a kalapácsig. Nem muszáj érte boltba menni!) Ezen ajándékokat a családi vetélkedőn meg is kapják a résztvevők.

A visszajelentkezéseket legkésőbb július 25-ig várjuk.

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Irinyi u. 17.

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Borzák Tibor, Csörnszné Zelenák Katalin

Sümeginé Ország Edit, Moiskó Csilla,

Tördelő: **Almás László**

Rajz: **Vida Ágnes**

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét

Megjelent az

támogatásával.